

Velja po pošti:

za celo leto naprej .. K 50—
za en mesec .. " 4.50
za Nemčijo celoletno .. " 55—
za ostalo inozemstvo .. " 80—

V Ljubljani na dom

za celo leto naprej .. K 48—
za en mesec .. " 4—
V spravi prejema mesečno .. 3.50

Sobotna izdaja:

za celo leto .. K 10—
za Nemčijo celoletno .. " 12—
za ostalo inozemstvo .. " 15—

SLOVENEK

Inserati:

Enostopna pettivrsta (59 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)

za enkrat .. po 50 v
za dva in večkrat .. " 45
pri večjih naročitih primeren
popust po dogovoru.
Ob sobotah dvojni tarif.

Poslano:

Enostopna pettivrsta K 1—
Izhaja vsak dan izvenredno
delje in praznike, ob 3. uri pop.
Redna letna priloga vzni red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 50. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511,
bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 50.

Trst.

»Glas S. H. S.« je priobčil dopis baje iz Ljubljane, v katerem napada tržaške politike, posebno dr. Rybača, kjer mu očita, da dela »oportunistično« politiko, ker je že »opetovano vodil deputacije pred namestnika Fries-Skeneta.« Ta navna politika da se je pokazala zlasti na poslancu G., katerega je uljudnost namestnikova tako omamila, da ga je (namestnika) v posebnem članku predstavljaj kot največjega prijatelja primorskih Slovanov. Dr. Rybač odgovarja na ta napad v »Edinosti«. Če mora voditi deputacije k namestniku, se izgovarja dr. Rybač, je k temu kot poslanec prisiljen po svojih volilcih in potrebah. Lepo se glasijo besede: delajmo le načelno politiko in prevzemajmo tudi začasno trpljenje nase, a praksa je drugačna, ker ljudstvo zahteva žalibog intervencij. Dr. Rybač omenja pri tej priliki zlasti naše šolsko vprašanje in pa okolnosti, da je on od vseh slovanskih primorskih poslancev edini, ki se še nahaja v deželi in vrhu tega na sedežu deželni oblasti in je naravnost oblegovan ne samo od svojih volilcev, ampak k njemu se zatekajo ljudje tudi iz Goriškega, Istre in Krasa. V opravičilo oportunistične politike in kot zgled navaja dr. Rybač tudi intervencije čeških najradikalnejših poslancev pri Seidlerju — ima torej dobro družbo. Kar se tiče upravičenosti te takozvane oportunistične politike — sicer pa, ali je intervencija v takih slučajih že oportunistična politika? — so seveda mnenja različna. So, ki jo odobravajo, je pa tudi mnogo radikalcev, ki jo obsojajo. Med tržaškimi Slovenci so v tem oziru mnenja deljena in mnogi bi hoteli, da se dela le načelna politika. O tem, ali je ta politika s e d a j na mestu ali ne, se da sicer razpravljati, vendar so po našem mnenju razlogi, s katerimi opravičuje dr. Rybač svojo »oportunistično« politiko tako tehtni, da se nam zdi, da je neoportuno, sedaj javno o tem pisati, in da je bilo treba zle volje, da se obsodi. Stališče narodnega voditelja res ni lahko, upoštevati mora dejanske razmere in želje ter zahteve ljudstva. Naše ljudstvo je globoko doumelo jugoslovansko idejo, ali vendar ima tudi svoje neodložljive potrebe in v teh se obrača na poslance in zahteva pomoči, in zato mislimo, da se dr. Rybaču ne bo težko opravičiti pred svojimi volilci. Nespodbitno dejstvo je pa tudi, da je ta »oportunistična politika« v zadnjih letih tržaškimi Slovincem prinesla koristi. In ravno sedaj, pred koncem svetovne vojske in preden se začne mirovna pogajanja, damo hiteti, da se tržaško slovenstvo zave in okrepi. Z eno besedo, skrbeti moramo, da Trst dobi tisto lice, ki mu gre po naravnem razvoju. In če vodi k temu cilju razen samopomoči »oportunistična« politika kot največ uspeha obetajoča pot, moramo tudi po tej poti hoditi, ker nas vodi k skupnemu, zadnjemu cilju — k Jugoslaviji.

Povod temu napadu je dala po dr. Rybačevem mnenju zamera Ljubljančanov, ker Tržačani niso hoteli pristopiti k J. D. S. Dr. Rybač odklanja ta pristop k J. D. S., rekoč, da je v Trstu vedno vladala sloga v narodnih vrstah; pa naj bi jo sedaj podrli, ker so nekdanji ljubljanski »naprednjaki« čutili potrebo, da se prekrstijo v jugoslovanske »demokrate«, ker »mislili dopisnik v svoji nebotični naivnosti, da bi se bili tudi tržaški duhovniki s svojimi privrženci priklonili k J. D. S. Bil bi greh, če bi se bili dali zavesti po glasovih iz Ljubljane, ker bi bili s tem odbili od sebe tiste tržaške narodne elemente, ki ne prisegajo na liberalen program, a so vendar pripravljeni za sodelovanje na narodnem delu pod vodstvom društva »Edinost«. — Stališče, na katero se je s temi besedami postavil voditelj tržaških Slovencev, je edino pravilno in času primerno. Jugoslavija je ona platforma, na kateri so se našli vsi tržaški Slovenci brez razlike svetovnega naziranja; tudi oni, ki so dosedaj marsikaj obsojali pri »Edinosti«. Ker je dr. Rybač na nekem sestanku izjavil, da je odbor društva »Edinost« odklonil poziv J. D. S. k pristopu in da se čudi, kako so

sel in ko je rekel, da bi društvo »Edinost« smatralo za »casus belli«, če bi J. D. S. hotela na Tržaškem agitirati in se organizirati, ker bi se s tem zanimal le prepir, tedaj pač lahko vsi brez pridržka priznavajo politično društvo »Edinost, vodstvo in politiko in mu zaupajo.

Solidarnost avstrijskih slovanskih narodov.

»Neue Lemberger Zeitung« poroča: Pred nekaj dnevi se je vršilo skupno posvetovanje poljskih, čeških in jugoslovanskih poslancev. Pri tej priliki je bila podpisana skupna izjava glede solidarnosti slovanskih avstrijskih narodov, ki se glasi: »Združeni v veliki zahtevi po samoodločevanju narodov, sledeč želji po neodvisnosti in svobodi in ukazu bratske solidarnosti, dalje prepričani, da dosežemo svoj skupen cilj le na podlagi skupnega dela, so sklenili zastopniki Poljakov, Čeho-Slovakov, Jugoslovancev postaviti v momentu svetovnega prevrata stalno, trajno in nerazdružno zvezo slovanskih narodov.«

Dobrodelno društvo „Naše srce“.

V začetku junija t. l. so prinesli naši dnevniki vest, da se je v Ljubljani sestavil »slovenski odbor v pomoč stradalim otrokom« iz zastopnikov vseh treh strank. Ta pripravljani odbor je danes vložil pri c. kr. deželni vladi pravila velikega, na najširši podlagi zasnovanega dobrodelnega društva »Naše srce«, ki ima namen v teh bednih časih ohraniti vsaj ostanke našega naroda, v kolikor še ni izkerval, predvsem našo nado, našo mladino. Novemu društvu je bilo vzor češko dobrodelno društvo, ki se je v zadnjem času, med vojno, osnovalo v Pragi »Češko srce«, in pa »SHS. odbor žena za siročad« v Zagrebu. »Naše srce« bo del velike jugoslovanske dobrodelne akcije ter v tesnem stiku s hrvatskim zgoraj imenovanim odborom. Poniralo bo bedne rojake, predvsem stradajočo mladino. Zbiralo bo prispevke v denarju in živilih. Nato že zdaj opozarjamo našo javnost, predvsem naše kmetijsko ljudstvo, da že zdaj kaj odloči v ta namen. Razmerje »Našega srca« do vseh dosedanjih dobrodelnih društev po Slovenskem bomo pojasnili v velikem oklicu na ves narod. Načelstvo pripravljalega odbora.

Prosimo vse naše liste, da bi to našo objavo blagovolili ponatisniti.

Pismo z Goriškega.

Pišejo nam: V zadnjem »pismu« pač ni hotel dopisnik obrekovati, a v repliki mu dober prijatelj tako odgovarja, da sem šele sedaj videl, koliko je dopisnik zamolčal. Barake niti omenil ni in bi tudi sedaj ne mislil nanjo, če bi ne stala v odgovoru. Poznam barako — v najhujšem decembrskem mrazu sem je bil deželen nekoliko višje v gorah, kot je goriška ravan in vem, da naše ljudstvo in naši možje že štiri leta nimajo drugega zavetišča pod božjim nebom. Pa bi se kar tako naenkrat zgrozili pred domom, ki krije dve tretjini goriškega ljudstva! Baraka, to je vendar dom bodočega goriškega rodu, kajti hiše ne bodo zrastle čez noč, in gosposka — preden bo gosposka uredila — svoje akte! Oprave ni! Koliko oprave pa je potreba za dva človeka? Odkar sem videl moža jesti menažo na koščeni mizi, na lastnih kolenih, vem, koliko je človeku potreba.

Jaz vem samo eno: ljudstvo si želi svojih dušnih pastirjev, ljudstvo potrebuje, nujno potrebuje svetovalcev in zaščitnikov, ki žive v njegovi sredi noč in dan in ne samo ekskurendo. Kdaj je smel častnik v zaledje, ker ni imel v fronti kritja? In račun v repliki je žalibog resničen, a je najemniško pobarvan, kajti pomisliti je treba vendar, »da se je velika večina že vrnila«. Da, velika večina vrši že v brezprimerni požrtvovalnosti svojo dolžnost, ki je še večja in težja vsled oskrbovanj ekskurendo, a zdaj gre za to, da se pokaže brez izjeme spet oni močni, za sveto stvar navdušeni misijonski heroizem, ki ga naša goriška duhovščina nikdar ni zatajila. Zato, bratje moji, ki vam je dano in smete, uvažujte dobo, ko gre ljudstvu za biti in ne biti; vsak med nami mora biti pripravljen na skrajnejše žrtve za sveto stvar, vsak, in ne samo duhovščina, ki je na Goriškem že itak vse žrtvovala, nekateri celo zdravje in življenje. Toda neoporečno je, da se potrebe vidijo šele na licu mesta, da se organizacija proti tujim vplivom, bodisi verskim, moralnim in narodnim, organizacija za povzdigo Goriške, organizacija proti tujemu kapitalu, gladu in pomanjkanju more vršiti le na licu mesta, med narodom samim. Treba je prave orijentacije vseh slojev in stanov na podlagi obstoječih razmer in pogojev, treba je bratske ljubezni in očetovske skrbi za naše ljudstvo. »Ni moč« ni slovenska beseda v teh dneh.

Samo par besed.

Mažarski otroci ob istrski obali.
Lovran, 10. avg. Mažarski otroci so postali sedaj predmet, o katerem piše vse časopise, avstrijske kakor ogrske, Ogrski

listi dobe in staknejo vesti — kje, ne vemo — katere povečujejo in razširjajo, samo da blatijo in mažejo domače prebivalstvo v Opatiji in Lovranu. Sedaj so se zopet izmislili o nekih nevarnostih, ki pretebeli moki pod domačim prebivalstvom. Res je, da ljudstvo že lep čas ni videlo bele moke, a tudi črne ne, a da bi skušalo oropati moko, ki je namenjena otrokom, to smo izvedeli šele po časopisih. Da bi ljudstvo dobilo vsaj to malo živeža, kar mu gre, za to se ne zmeni nihče. Da ljudstvo strada, to vedo predobro in priznajo, ker se boje, da bi si sedaj ljudstvo ne pomagalo samo. Zato je seveda potrebna vojaška straža, katere pa dosedaj še nismo videli. Ko bi ljudstvo imelo dovolj živeža, ne bi pošiljalo svojih otrok na prehrano na Hrvaško. Kako morejo torej zahtevati od njega, da daje tujim otrokom živeža? Uradno poročilo pravi, »da so se pripetile v Opatiji in Lovranu glede stanovanja in prehrane neprilike«. Za stanovanja se pač ne morejo pritoževati, saj imajo najlepše vile. Kaka bodo stanovanja, kaki bodo vrtovi po njihovem odhodu, to je drugo vprašanje, in to naj si gospoda ogleda sama. Pritožb je dovolj. In neprilike! Kake? Povejmo odkrito: par nesreč je bilo, ker se oni, katerim je poverjeno nadzorstvo otrok in bi morali skrbeti za red, sprehajajo in se za vse prej brižajo, samo za svoje dolžnosti ne. Tudi glede živeža in prehrane naj se trkajo na lastna prsa. Svetovali bi jim, naj pazijo raje nase in na osebe, ki upravljajo vso stvar, ter ne dolže domačinov brez zadostnega vzorca. Razmere so sedaj take, da bi bilo za nas in za otroke bolje, ko bi bili ostali na Ogrskem. — Od vodstva pa zahtevamo, da poskrbi, da bodo otroci oblečeni dostojno in da se bodo obnašali povsem tako, kot se spodobi prvič tujcu in drugič otrokom. Nadzorstvo naj bo tako, da se ne bodo otroci klatili po tujih vrtovih ter kradli sadje, kakor se jim poljubi. Na ta način, kot so pričeli delati sedaj, očitno izzivajo ljudstvo in žele, da pride do kakih neprilik. Naj bi te besede zadostovale!

Mariborsko pismo.

Maribor, dne 10. avgusta.

Tovarna olja v Framu pri Mariboru je nedavno temu poslala več sodov finega jedilnega olja na neko tovarno, ki bi bila imela olje porabiti v tehnične namene. Radi tega tratenja tako dragocenega in poredkega človeškega živila je poslanec Pišek tudi interpeliral v državnem zboru, dočim se je prehranjevalni urad okrajnega glavarstva v Mariboru celo ojunčil, da je olje zaplenil. Tedaj pa se je zgodil nečuten skandal, da je centrala za olje in mast na Dunaju pozvala okrajno glavarstvo na odgovor, kako se upa kaj takega storiti! Značilno za gospodarstvo te centrale je, da pusti pošiljati olje iz Frama na Dunaj, dočim pošilja po drugi strani zopet olje z Dunaja na jug! To se pravi naravnost zapravljanje premogovnega materiala. Koliko voz, premoaga, lokomotiv itd. se na ta način porabi brez potrebe, to tembolj, ker tako ne gospodari le centrala za olje in mast, temveč tudi vse druge centrale.

Tako objavlja štajerska podružnica vojnoprometnega urada za žito sledeče: Vojnoprometni urad za žito je ukrenil vse potrebno, da bi zagotovil preskrbo moke in kruha od 11. avgusta v zakoniti izmeri. Potrebne množine žita in moke so bile za pokritje 14 dnevne deželne potrebščine zagotovljene na Ogrskem in Hrvatskem. Dosedaj pa še ni prišlo nič, kar treba pripisati največ odgovedi prevoznega aparata. Tako treba omeniti, da pošiljatev 25 vagonov moke, ki je bila oddana dne 27. in 29. julija v Budimpešti, še danes ni dospela na Štajersko. Pri tej odgovedi železniškega prevažanja, ki se vzlic uplivanju na vseh merodajnih mestih in vzlic dejanski pomoči prometnega inšpektorata ne dajo odstraniti, vojnoprometni urad za žito ni v stanju, da bi zadostil svoji dolžnosti glede preskrbe prebivalstva. Obžalovati je, da sedaj, ko se ne more več govoriti o brezopornem pomanjkanju blaga, prebi-

valstvo ne more dobiti svojega vsakdanjega kruha. Ako ne bi bila imela v zadnjih dneh nabava v lastni deželi razveseljive uspehe, bi bila dežela ostala sploh brez kruha.

Vojnoprometni urad za žito se opravičuje s prometnimi težkočami, toda tem težkočam bi se moglo po velikem delu od pomoči, ko bi se v deželi pridelano žito porabilo le v deželi. Toda naše žito se pošilja na Dunaj, a mi naj čakamo na pošiljatve iz Ogrske in Hrvatske.

Boji z Italijani.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 10. avgusta. Uradno:

Na benečanski gorski bojni črti so se razvili včeraj zopet večji pehotni boji. V najzgodnejših jutranjih urah so čete spoznavale med Canovo in Schlagnom po silnem ognjenem udarcu napadle. Sovražna naskakovalna krdela smo povsod vrgli s težkimi izglubami za nje. Kjer se jim je začelo posrečilo, da so se ustalila v naših črtah, smo jih pregnali s protisunkom ob hrabrem odporu naših čet so se ravnato izjalovili vsi poizkusi sovražnika, da se razširi v ozemlju Asalone.

Na ostalih delih bojne črte artiljerijski ogenj in praske straž.

Albanija. Nobenih posebnih dogodkov.

Dunaj, 11. avgusta. Uradno:

Ententne čete so ponovile včeraj zjutraj na visoki planoti Sedmih občin svoje udarce podobne napade. Bojišče se je razširilo od Canova do prostora Col del Rosso. Sovražnik je imel zelo težkih izgub in smo ga v ljutem borenju povsod vrgli. Ujeli smo Angležev, Francozov in Italijanov. Med hrabrih branilci gre poseben delež na doseženem uspehu ogrskim polkom št. 82, 101 in 138.

Sicer se niso zgodili nobeni važni dogodki ne na italijanski fronti in tudi ne v Albaniji.

Načelnik generalnega štaba.

Italijansko poročilo.

10. avgusta. Naše, francoske in angleške čete so v Judikariji in na Asijski visoki planoti z uspehom izvajale drzne napade na sovražne črte. Izbrani oddelki so presenetili 8. avgusta sovražno postojanko na južnih slemenih Dosso del Morta, ubili so nekaj sovražnikov in kljub zapiralnemu ognju topništva in dohodu ojač ugrabili 21 ujetnikov. Angleški oddelki so ponoči 9. avgusta s podporo našega topništva predirjali sovražne utrdbe nad Canovom in Asiagom na osmih točkah, zadali so posadki težke izgube in se vrnili v svoje črte s 374 ugrabljenimi ujetniki, 10 častnikov je bilo med njimi, z 10 strojnimi, 4 metalci bomb, nekaterimi mulami in z bojnim materijalom. V prvih urah 9. t. m. so vdrla francoske čete v glavno sovražno postojanko Monte Sisemola, vpadle so globoko vanjo, uničile velik del posadke in prisilile ostanek, da se je udal; ujeli so 5 častnikov in 243 mož in ugrabili 1 jarkni top in 8 strojnic. Vzhodno od tam se je posrečilo našim oddelkom, da so iz postojank Monte di Valbella, Col del Rossa in Col del Eela na več točkah preplezali močno branjena mesta sovražnih črt, zadajali branilcem v silnem ročnem metazu težke izgube in ujeli 2 častnika ter 57 mož. Naše in izgube naših zaveznikov so ostale nizke, dasi je bil protisunk sovražne artiljerije in strojnic silen. V zračnih bojih smo sestrelili včeraj dve letali.

Italija zahteva pomoči Italijanov. Milan, 9. avgusta. »Corriere della Sera« je objavil uvodnik, v katerem opozarja na nove nevarnosti, ki groze italijanski fronti po avstrijski armadi in izvaja: Zaveznikom velevala dolžnost, da odpošljejo primerni del rezervne armade Italiji v obrambo. Italija ni bila dozda deležna primernega deleža ameriške pomoči, ker se je zanemarjala v tem oziru propaganda za našo reč, pač pa je vsled spretnega in neutrudljivega smelenja Tardieuja Francija bogato črpala iz ameriških pomočnih vrelcev.

Bitka na Francoskem.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 10. avgusta. Uradno:

Bojna skupina kraljeviča Ruperta.

Sovražnik je med Ysero in Ancro živahno deloval. Na mnogih mestih navedene fronte je nastopal sovražnik s sunki in delnimi napadi, ki smo jih odbili pred našimi črtami in v pobliznjem ognju Angleži in Francozi so včeraj uporabljali močne rezerve, nadaljevali svoje napade na celi bojni fronti med Ancro in Avro. Na obeh straneh Somme in zadaj za cesto Foucaucourt-Villers Bretoigneux smo vrgli s protisunka sovražnika, ki je imel velike izgube. Sovražnik je pridobil tal v središču bojne črte čez Rozieres in Hangest. Naši protinapadi so ga ustavili zahodno od Libonsa in vzhodno od črte Rozieres.

Orvillers. Ponoči smo umaknili čete, ki so se borile ob Avri in ob potoku Don, v zadaj ležeče postojanke pri Montdidierju. Močne delne napade Francozov smo odbili v naših črtah. jugozahodno od Montdidierja.

Nad bojiščem smo sestrelili 32 sovražnih letal. Poročnik Löwenhardt je priporil svoji 52. in 53., poročnik Udet svoje 46., 47. in 48., stotnik Bertholt svoji 41. in 42., poročnik baron pl. Richthofen svoji 36. in 37., poročnik Billik svoji 30. in 31., poročnik Bolle svojo 29., poročnik Koenke svoje 26., 27. in 28., poročnik Neumann svojo 20. zračno zmagalo.

Bojna skupina nemškega cesarjeviča.

Od časa do časa je oživelo streljanje ob Aisni in Vesli.

NEMŠKO VEČERNO POROČILO.

Berlin, 10. avgusta zvečer. Uradno: Bitka se je vršila od Ancre do Oise. Sovražni napadi so omagali pred našimi črtami.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 11. avgusta. Uradno:

Vojna skupina kraljeviča Ruperta.

Pomnoženo bojevanje med Ysero in Ancro je podnevi ponehaval, zvečer je na več točkah zopet oživelo. Močnejše sunke sovražnika smo odbili na obeh straneh Lyse. Na bojišču je razširil sovražnik svoje napade do Oise. Med Ancro in Sommo so omagali pred našimi črtami. Sovražna pehota po svojih neuspehih 9. avgusta južno od Somme ni delovala. Močni sovražni delni napadi pri Rainecourtju in proti Lihonsu so omagali v našem ognju in v protisunk. Glavna sila včerajšnjega napada je bila namenjena proti naši bojni črti med Lihonsom in Avro. Vzhodno od Rosieresa in na obeh straneh ceste Amiens-Rone smo odbili večkrat ponovljene sovražne napade. V živahnem boju proti sovražni premoči in proti nastopu oklopnih voz v množicah se je tudi tu popolnoma uveljavila neomajljiva napadalna moč naše pehote. Naval sovražnika je večkrat omagal že v ognju našega topništva. Pred odsekem ene same divizije leži nad 40 sestreljenih oklopnih voz.

Med Avro in Oiso je pričel sovražnik po silni artiljerijski pripravi z močnimi napadi na naše stare postojanke od Montdidierja do Antheuila. Naših novih bojnih črt, o katerih smo poročali včeraj, vzhodno od Montdidierja ni mogel doseči. Naši zadnji oddelki so sprejeli sovražnika v naših starih postojankah z močnim ognjem in so se nato umaknili v boju čez črto Laboissiere - Hainvillers - Ricquebourg-Marest.

Letalci so nad bojiščem zelo živahno delovali. Sestrelili smo zopet 23 sovražnih letal in 1 pritrjen zrakoplov. Poročnik Kroll je priporil svojo 33., poročnik Veltens svojo 24. in 25., poročnik Laumann svoje 21., 22. in 23., poročnik Auffarth svojo 21. zračno zmagalo.

Vojna skupina nemškega cesarjeviča.

Ob Vesli smo odbili sovražne napade med Finesom in Courleendonom. V Champagni zahodno od ceste Somme-Py-Souain so se bili delni boji, v katerih smo ujeli ujetnikov.

NEMŠKO VEČERNO POROČILO.

Berlin, 11. avgusta zvečer. Uradno:

Ob bojnih fronti med Ancro in Oiso so se ponosrečili močni sovražni napadi. Prvi glavni kvartirni mojster pl. Ludendorff.

Francosko poročilo.

10. avgusta popoldne. Francoske čete, ki so operirale na desnem krilu angleških sil, so nadaljevale sinoči in ponoči preganjanje. Francozi so napredovali vzhodno od Arvillersa, osvojili so Davenescourt, ki leži južno od Montdidierja; z napadom med Avecourtom in Le Fretayem so osvojili Rybescourt in Assainvillers in dosegli Faverolles.

10. avgusta zvečer. Na bojišču ob Avri smo ves dan z uspehom nadaljevali naše napade. V našo oblast je zapadel Montdidier, katerega smo z vzhoda in s severa zajeli. Število ugrabljenih ujetnikov v treh bojnih dneh presega 8000. Med ogromnim orodjem, ki ga je popustil sovražnik, smo našli do zdaj 200 topov.

Američansko poročilo.

10. avgusta zvečer. Iz odsekov, ki jih drže naše čete zasedene, se ni o nobenem važnem dogodku poročalo.

Angleško poročilo.

London, 9. avgusta. (K. u.) Uradno: Zavezniki so ujeli včeraj 14.000 ujetnikov.

10. avgusta zvečer. Število ujetnikov, ki so jih ugrabili zavezniki od 8. avgusta, presega 24.000.

10. avgusta. Admiraliteta poroča: Oddelki kraljevskih zračnih sil so opazovali včeraj, kako se je potopil nemški rušilec osem milj severozahodno od Zeebrügge. Rušilca je najbrže potopila angleška mina.

Na sovražne iskalce min, ki so delali pri Zeebrügge, so vrgla angleška letala veliko bomb.

Clemenceau napoveduje generalno ofenzivo.

Basel, 10. avgusta. Clemenceau napoveduje v »L'homme libre«, da namerna ententa jeseni izvesti generalni napad, predvsem se pa mora misliti na to, da se konča sedanja bitka.

Lloyd George o bitkah ob Marni in ob Sommi.

London, 10. avgusta. (K. u. Reuter.) Ministrski predsednik Lloyd George je govoril v Newportu govor, v katerem je govoril o uspehih, ki so jih dosegli zavezniki na azhodni fronti. Rekel je, da se mora velik del uspeha pripisati enotnemu vrhovnemu poveljstvu. Dosežena zmaga je bila velika, zapletena operacija, v kateri so predstavljali svoje vloge Angleži, Francozi in Američani. Enotno poveljstvo nam je omogočilo, da smo priporili zmago ob Marni in drugo zmago ob Sommi. Zdaj se nam godi prav dobro, toda preveč prevzetni zato ne smemo biti. Boj še ni končan. Dežela se mora zanašati na svojo odločnost in na svojo srčnost in mora še naprej izpolnjevati svojo vlogo v dolgem boju. Lloyd George je govoril nato o težkočah pri delu, rekel je: Težave povzroča okolnost, ker primanjkuje premoga. Anglija rabi premoga, Francija in Italija rabi premoga.

Na Balkanu.

Bolgarsko uradno poročilo.

Sofija, 8. avgusta. Uradno: Vzhodno od Prespa jezera so naše napadalne čete kljub silnemu sovražnemu odporu vdrla v francoske jarke južno od Peristerija in pri Crveni Steni, kjer so ujeli francoskih ujetnikov. Močni angleški oddelki so vzhodno od Vardarja dvakrat poskušali ujeti našo stražo pri kraju Mackovo. Sovražni monitorji so obstreljevali iz Orfanskega zaliva brezuspešno naše postojanke ob izlivu Strume.

Polet iz Anglije v Egipt.

London, 10. avgusta. (K. u.) Reuter poroča uradno, da sta dva častnika kraljevskih zračnih sil z navadnim službenim letalom preletela pot iz Anglije v Egipt. Preletela sta nad 2000 milj.

Lloyd George govoril.

London, 9. avgusta. (K. u.) Reuterjev urad poroča: V Neathu je govoril Lloyd George govor, v katerem je izvajal: Grajali so, češ da sodim optimistično o smeri, ki sem jo zavzel. Ne verjamem, da sem preoptimistično sodil. Vedel sem, da se borimo za pravico in da nam bo Bog pravičnosti pomagal. Sovražnik je narod, ki je govoril in sanjal o vojski. Božje sonce bo sijalo nam vsem, kadar bomo dosegli resnični mir. Pravico imamo, da po včerajšnji zmagi upamo. Prišli bodo morebiti še temni dnevi, a kljub temu ohranimo močnega duha. Kadar se bo ta zmaga dosegla, se ne bo nič razkosalo in ne bo nobenega plemena več. Pri poznejši slavnostni pojedini je rekel Lloyd George: Novo stvarjenje sveta zahteva velikih žrtev. Novi svet bo pa ravno tako velik, kakor žrtve, iz katerih je izšel.

Dogodki v Rusiji.

Angleški oklic ruskemu ljudstvu.

Amsterdam, 10. avgusta. (Reuter.) Angleški zastopniki v Vladivostoku, Murmanu in Arhangelsku so objavili sledeči oklic angleške vlade ruskemu ljudstvu:

Prihajamo kot prijatelji, ki vam hočejo pomagati, da se rešite razkosanja in uničbe po Nemčiji, ki se ji hoče, da podjarni vaše ljudstvo in izrabi velika pomočna sredstva vaše dežele v svoje lastne namene. Toda mi vam najslovesneje izjavljamo, da si ne pridržimo pedi vaše dežele, ko so stopile naše čete na ruska tla. Obžalujemo državljansko vojsko, ki je zanesla med Vas neslogo in spor, ker olajšuje nemške osvojevalne načrte; toda naš namen ni, da Vam vsilimo kak političen sistem. Usoda Rusije je v rokah ruskega ljudstva. Ruski narod odločaj o svoji vladni obliki in o končni rešitvi svojih socialnih vprašanj.

Narodi Rusije! Gre za Vaš obstoj kot samostojni narod. Svobodščinam, ki ste si jih pridobili z revolucijo, grozi od železne pesti Nemčije uničba. Zbirajte se okoli prapora svobode in neodvisnosti, ki smo jo mi, ki smo še vedno vaši zavezniki, razvili v vaši sredi in ki zagotavlja zmagoslavje tistim velikim načelom, brez katerega nista mogoča trajen mir in prava svoboda na svetu.

Narodi Rusije! Ne zasledujemo le namena, da ustavimo nemške pripojitve; pridobiti hočemo marveč vaši uničeni in

trpeči deželi gospodarskih olajšav. Nekaj, česar potrebujete, smo že storili, a še več mora slediti. Želimo, da podpiramo razvoj industriji, in naravnih pomočnih vrelcev vaše dežele, ne da jih hočemo izkoriščevati zase. Želimo, da se obnovi zamenjavanje blaga, da boste mogli zavzeti mesto, ki vam gre med svobodnimi narodi sveta.

Narodi Rusije! Združite se z nami v obrambo vaših svobodščin! Ena želja nas preveva, da vidimo Rusijo močno in svobodno in potem se bomo umaknili in opazovali, kao bo ruski narod ustvarjal svojo usodo po svojih lastnih, večkrat izraženih željah.

Uradno bojno poročilo sovjeta.

Moskva, 8. avgusta. (K. u. Agentura.) Sovražniki sovjeta so streljali pri Orši na nemško-rusko komisijo, ko je določevala demarkacijsko črto. Na fronti Povorino-Caricin so uničili kozaki dve vrsti daleč železniško progo. Kozaki so zasedli Stanico Rasdoskajo. Na zahodnem Uralu smo odbili sovražne napade. Pri Duhovnickaji vzhodno od Hvalinska se je poskušal sovražnik izkrcati s parnika. Med bojem so naši uničili parnik in vzeli Duhovnickajo. Sovražniki so popustili 150 mrtvecev. Zapolnili smo 3 strojnice, eno vojno kuhinjo, en avtomobil in en voz naložen s patroni. Na vzhodni češko-slovaški fronti smo vzeli v smeri proti Permu umikalnico med postajama Sarga in Savik. Blizu postaje Kusino so prešle naše črte na napad in so vzele postajo Otko. Blizu postaj Pišminkaje in Grjasnovsaje je obkolil sovražnik dele naših čet, ki so pa prebile in zavzele postojanko pri Irhitu.

Boji s Čeho-Slovaki.

Stockholm, 11. avgusta. Vojni komisarijat je poročal, da so protirevolucijske čete, katere so nedavno zasedle mesto Jaroslav, pregnali od tam zopet na desni breg Volge. Na fronti proti Čeho-Slovaki ob Volgi so priporile čete sovjeta veliko zmago in se jim je posrečilo, da so zasedle Sisran, Buguelmo in Stavropol.

Moskva, 8. avgusta. (K. u. Agentura.) Na mednarodnem shodu v Moskvi je izjavil zastopnik komunističnih Čeho-Slovakov: V Rusiji niso samo zloglasni Čeho-Slovaki, ki se vojskujejo proti vladi sovjeta, marveč tudi komunistični Čeho-Slovaki, ki se zavzemajo za sovjet. Ves svet znaj, da nočejo imeti komunistični Čeho-Slovaki nič skupnega z drugimi Čeho-Slovaki, belimi gardisti in najemniki kapitalizma.

Oklic vlade v severni Rusiji.

Berlin, 11. avgusta. Iz Arhangelska se javlja: Vlada na severu je izdala prebivalstvu oklic, ki izvaja: Moč boljševikov je padla. V Brestu Litovskem so izdali deželo. Ker postavne sile v Rusiji zdaj manjka, smo prevzeli nalogo vlade dežele na severu. Prebivalstvu naznanjamo, da je od danes naprej vlada dežele na severu odoovorna članom konstituante in zastopnikom zemstva. Svoji oblasti se bo odpovedala, kakor hitro dobi Rusija vladno oblast. Vlada zasleduje sledeči smoter: 1. Obnovitev Rusije. 2. Obrambo dežele na severu in celega naroda proti kršitvam Nemčije in Finske. 3. Zopetno združitev od Rusije odtrganih narodov. 4. Obnovitev postavnega reda in politične ter verske svobode. 5. Obnovitev pravice delavcev v deželi severa. 6. Obramba koristi delavcev v soglasju z gospodarskimi koristi. 7. Odprava lakote. Vlada računa na Američane in na zaveznike, da izboljšajo njen položaj.

Papež za carico.

Lugano, 11. avgusta. (K. u.) »Osservatore Romano« poroča, da je tudi papež posredoval za to, da zapustita bivša carica Aleksandra in njena hči Rusijo.

Angleški generalni konzul v Moskvi aretiran. — Rusija nesposobna za novo vojsko. — Ljening o vojnem stanju med Rusijo in entento. — Ekspedicija entente v Sibiriji.

Angleška vlada je obveščena, da so boljševiki zaprli v Moskvi angleškega konzula Lockharta, ker so ustrelili v Arhangelsku člane boljševiških oblasti. Angleška vlada je posilila, naj Lockharta izpuste. — Bivši ruski minister Tirmijašev izjavlja v pariškem »Intrasingentu«, da se mu ne zdi mogoče, da prične Rusija novo vojsko; Rusija nima armade in jo tudi tako kmalu ne bo imela. Puste naj jo pri miru in naj delajo na to, da se doseže splošni mir. — Reuter javlja: Ameriški konzul v Moskvi je obvestil državni oddelek o Ljeningovem izreku na zadnjem zboru sovjetov v Moskvi, da obstoja vojno stanje med rusko vlado in entento. Zveznim konzulom je na tozadevno vprašanje izjavil Čičerin: Ta izjava naj se ne tolmači kot vojna napoved, marveč za obrambno stanje, ki je podobno stanju, kakršno je obstajalo svoj čas glede na Nemčijo. — Jedro ameriških sil v Sibiriji bosta tvorila dva polka, ki služita zdaj na Filipinskih otokih. Ameriški ekspediciji v Sibiriji bo poveljeval generalmajor Graves. Ekspediciji entente v Sibiriji bo poveljeval general Kikuzo Otani.

Spopadi Fincev z Angleži. — Volitev kralja Finske.

Helsingfors, 10. avgusta. (Kor. urad.) Neki list poroča, da stoji oddelek finskih rdečih gardistov, do 300 mož, pod vodstvom angleških častnikov, blizu finske meje, 50 km severno od Tuhte. Bili so se manjši spopadi s finskimi mejnimi četami. Z druge strani se potrjuje, da so se bojne sile zaveznikov približale Petrozavodsku in ga vzele.

Helsingfors, 10. avgusta. (Kor. urad.) Izredno zasedanje deželne zbornice, da izvolijo kralja, je sklicano že za 27. avgust.

Francoski konzul v Moskvi aretiran.

Pariz, 10. avgusta. (Kor. ur.) »Temps« poroča, da so aretirali v Moskvi boljševiki francoskega generalnega konzula Grenarda, načelnika francoske vojaške komisije Lavergneja in Grenardovega sotrudnika Macona.

Ultimat krajnega zemstva v Vladivostoku.

Vladivostok, 8. avgusta. (Kor. urad.) Reuter: Krajno zemstvo je stavilo konzularnemu zboru ultimatum, s katerim zahteva, naj se precej izžene iz obalne dežele general Horvat in grozi, da preneha svoje delovanje, če se to ne zgodi.

Premestitev nemškega poslatništva iz Moskve v Pskov.

Berlin, 10. avgusta. (K. u.) Wolff: Poslatništvo v Moskvi je vsled razvoja dogodkov v nevarnosti; posebno vsled strankarske oficijelne izjave socialnih revolucionarjev o uporabi terorja kot bojnega sredstva se je sklenilo, naj se premesti nemško poslatništvo iz Moskve v Pskov. Zabrani hočejo tako pripetljaje, ki se jim v sedanjih razmerah skoraj ni mogoče pri najboljši volji izogniti in ki so sposobni, da lahko ogrožajo razmere med Nemčijo in republiko sovjeto.

Berlin, 10. avgusta. (K. u.) Wolff poroča: Dr. Helfferich je naznanil vladi republike sovjeto, da je sklenil odrediti začasno preselitev poslatništva skupno s člani poslatništva na manj ogroženi kraj. Legacijski svetovalec dr. Retzler je odpotoval s člani poslatništva pred vsem v Petrograd. Ker je pa položaj v Petrogradu podoben položaju v Moskvi, se je cesarskemu poslatništvu naročilo, naj se nastani v Pskovu, kamor odpotuje čez Helsingfors in Reval, ker je direktan zveza med Pskovom in Petrogradom prekinjena.

Politične novice.

+ **Občinski odbor v Osilnici** je vzel znani okrožnici in resolucijo deželne odbora na znanje in se je izjavil, da neomajno vstraja na majniški deklaraciji in odklanja vsako drugo stališče, naj pride odkoderkoli. Dostavil pa je: Ideja se da ubiti samo z nasprotno idejo. Ideja za združenje Slovencev, Hrvatov in Srbov je vzbujena in se ne da več ustaviti. Ako je ne izvršimo mi, je največja nevarnost, da jo izvršijo naši sovražniki. Zato je veleizdajalec vsak, kdor se temu združenju protivi. Vsled tega se prosi deželni odbor, da se i on pridruži majniški deklaraciji.

+ **Krajni odbor S. L. S.** se je ustavil včeraj, dne 11. t. m., v Vodica h. Tamkajšnje ljudstvo je enodušno v taboru S. L. S.

+ **Gornjesavinjska dolina.** Dne 25. t. m. ob 3. uri popoldne se vrši pri Sv. Frančišku v gostilni g. Natlačena, p. d. Martinovca, shod, na katerem poroča poslanec dr. Verstovšek. Savinjski vsi na shod!

+ **Mažari in Bosna.** »Glas S. H. S.« je prinesel pred kratkim iz Sarajeva dopis, kako poziva pravoslavni metropolit Letica k sebi Srbe in jih nagovarja, naj delajo med ljudstvom Bosne in Hercegovine na to, da se izjavi za direktno pridruženje Bosne in Hercegovine z Ogrsko. Pripovedoval jim je, kako bi bilo treba ustanoviti tri liste (srbskega, hrvatskega in mohamedanskega), a denarja da je dovolj. Sedaj prihaja iz Sarajeva vest, da so kupili Mažari tiskarno, ker hočejo ustanoviti tri liste. Tiskarna nadškofa Stadlerja, v kateri se tiska »Hrvatski Dnevnik« je prodana za 255.000 K. — Pred kratkim so bili vprašani mladi mohamedanci, kaj mislijo o državnopravnem položaju Bosne in Hercegovine. Sarajevski odvetnik dr. Halidbeo Hrasnica je izjavil v njihovem menu, da stoji na stališču narodnega edinstva Slovencev, Hrvatov in Srbov. Za leboj ima vso mohamedansko inteligenco.

+ **Češki tednik v Berlinu.** Kakor poroča »Zeitung«, bo pričel izhajati v Berlinu češki tednik. Na čelu te akcije stoji glavni urednik »Vossische Zeitung« dr. Redlich, ki je preučeval v Avstriji slovansko vprašanje. Češki politiki niso s to akcijo v noveni zvezi.

+ **Mirovni predlog Nemčije odklojen.** »Kölnische Volkszeitung« objavlja poročilo turinske »Stampe« iz Rima: Jönino bo obvestil ostale ministre, da je onujala Nemčija Wilsonu mir, toda entanta je stavljeni predlog odklonila.

+ **Času primerna bolgarska bajka.** Našinec« poroča: Bolgarski dnevnik

»Mir«, ki stoji zelo blizu vladi Malinova, je priobčil sledečo bajko: Beg je prigovarjal kmetom: »Pojdimo skupno na medveda, da ga ubijemo.« Kmetje se branijo: »Saj mi nimamo ovac, nam krvoločni medved ne škoduje.« Beg jim obljublja: »Pri lovu na medveda ubijemo še kakšno drugo žival ter si razdelimo meso in kožo.« »Nimamo čevljev, ne smodnika...« »Vse, vse vam dam!« Kmetje gredo na medveda, ustrelijo ga, zraven pa še nekaj zajcev in srno. Kmetje hočejo deliti lovski plen. »Počakajte,« jim zakliče beg in dvigne roko, »moramo napraviti račun.« In računa: Toliko in toliko stane obutev, katero je dal kmetom, toliko smodnik, toda treba je še pristihi hrano: kruh, sir in čebulo. Ulovljene živali ne morejo pokriti vsega dolga. Zato si jih beg obdrži in kmetje mu ostanejo še nekaj dolžni. »To pa je res lepo,« mrmrajo vznemirjeni kmetje, »zato, ker smo ubili medveda, nismo ničesar zaslužili?« Beg je slišal njihovo mrmranje in pravi: »Dolg je dolg, a vi ste sužnji. Z Bogom!« A kmetje so se pomirili, ker jih je beg proglasil za sužnje. Dolg je dolg.

+ **Brazilijska pošlje v Malo Azijo 200 tisoč mož.** Kakor poroča »Frankfurter Zeitung«, je izjavil predsednik Brazilijskega Jorje Mitre, da je pripravljena Brazilijska poslati na bojišče v Mezopotamijo in Palestino 200.000 mož močno armado. Angleška armada bi bila s tem na teh bojiščih razbremenjena in bi mogla nastopiti uspešnejše na zahodnem evropskem bojišču. Brazilijske čete so vsled klimatičnih razmer kakor nalašč za malo-azijsko fronto. Brazilijska vlada pričakuje tozadevne odgovora od koalicije.

Dnevne novice.

— **Mažarski otroci v Opatiji-Voloski.** »Tagespost« prinaša popravek župana Opatije-Voloskega dr. Stanzerja, v katerem popravlja brzojavko, ki jo je prejel imenovani list iz Budimpešte, in pravi, da ni res, da je ljudstvo sovražno razpoloženo nasproti mažarskim otrokom in da je oplenilo vagon z živili, namenjenega za otroke, pač pa je res to, da kompetentni faktorji svoje obljube, ki so jo dali o prihodnji prihod mažarskih otrok, da bodo zagotovili tudi prehrano prebivalstva, še do danes niso izpolnili.

— **Umrli** je v Elbasanu v Albaniji dne 28. junija t. l. za malarijo črnovojnik Leopold Pipan, posestnik in podžupan na Ustju pri Vipavi, star 38 let. Dočim mu je smrt dve leti na laški fronti prizanašala, ga je pobrala, ko je služil kot pomožni orožnik v zaledju.

— **Češki pisatelj izgnan iz Reke.** Češki pisatelj Jaroslav Kvapil se je mudil več dni v Cirkvenici v Hrvatskem Primorju. V petek je prišel na Reko s namenom, da odpotuje na Dunaj, ali ga je na kolodvoru ustavila reška državna policija in ga odpeljala na policijo. Tu so mu naznanili, da je izgnan iz Reke in vseh (!) dežel krone sv. Štefana. Kvapil je moral takoj odpotovati iz Reke in je nadaljeval svojo pot proti Dunaju.

— **Popravek.** C. kr. gendarmerijsko poveljstvo št. 12 v Ljubljani pošilja sledeči popravek v smislu § 19. tiskovnega zakona z dne 23. julija 1918 pod napisom »Pobirali so perilo. Ni res, da bi bili c. kr. orožniki šli sleparskim nabiralcem na lim in ravno tako ni res, da bi bil s sleparji hodil tudi nekdo, ki je bil za orožnika preoblečen. Res pa je, da je orožništvo, kakor v vsej deželi, tudi v selški dolini po višjem naročilu sprejemalo prostovoljno darovano perilo, namenjeno v domovino se vračajočim, in potem to perilo z natančnimi zaznamki proti prejemnim potrdilom oddajalo osrednjemu odboru v Ljubljani. Gavanski m. p. V Ljubljani, dne 11. avgusta 1918.

— **Smrti padec na lovu.** Z Jesenic poročajo: Železniški adjunkt g. Smital z Moravskega, ki je bil tu na substituciji, je na lovu padel čez pet metrov visoko skalo in ostal na mestu mrtev. Truplo bodo danes prepeljali na Moravsko. Ponesrečeni zapušča vdovo in dva otročka.

— **Vagon sena zgorel.** Včeraj, v nedeljo, je pričel goreti na progi med Verdrom in Logatcem vagon sena. Najbrž ga je užgala iskra iz lokomotive. Vagon so pripeljali na postajo Verd, kjer je gorel s plamenom še pozno v noč. Čudno je, da

ni nihče gasil, ker bi se dal vsaj vagon sam deloma rešiti.

— **Prepozen odgovor.** Vrhovno vojaško sodišče na Dunaju je sprejelo ničnostno pritožbo proti smrtni obsodbi, s katero je bil svoječasn v Senju v Dalmaciji obsojen na smrt in ustreljen Onizim Popović iz Knina. Ustrelili so ga in kot veleizdajalca pokopali. Pozneje so dognali, da je bil po krivem obsojen, zato mu je šla vojaška godba na grob igrati, sedaj je sprejeta tudi ničnostna pritožba proti prvi obsodbi, ki je imela za posledico ustrelitev.

Zavarovalni oddelek c. kr. avstrijskega vojaškega zaklada za vdove in sirote je izdal spis o vojnem posojilu, ki obsega najprej vrsto izjav odličnih osebnosti v pomenu podpisovanja vojnih posojil in vojnoposojilnih zavarovanj. Drugi oddelek govori o nalogah in delovanju zavarovalnega oddelka: zadnji oddelek objavlja mnogobrojna zahvalna pisma. Vojno zavarovanje je doslej podprlo skoraj en milijon družin po vojaki, vdovam in sirotam po umrlih in padlih vojaki je do sedaj bilo izplačanih preko 30 milijonov kron. Nadalje se je doslej sklenilo mnogo nad 500.000 vojnih zavarovanj za preko 800 milijonov kron; izven tega je brez ozira na zavarovanje bilo nabranih preko 250 milijonov kron podpisov vojnega posojila. Skupno je vojaški zaklad za vdove in sirote pomnožil uspeh podpisov avstrijskih vojnih posojil za več nego eno milijardo kron. Tudi potom vojnoposojilnih zavarovanj je bilo preskrbljenih nad 100.000 vojaških družin za primer, da padejo njihovi reditelji v vojski. Zavarovanje vojaških sirot, s katerim bo v kratkem času preskrbljenih na tisoče sirot, je poklicano, tvoriti nekoč sklepni kamen vojaškega zaklada za vdove in sirote. Iz zahvalnih pism, ki so natisnjena v knjižici, je razvidno, da se zavarovanje izvršuje v uprav socialnem duhu in v blagor ljudstva in da se v pre mnogih slučajih izplačajo vsote, ki presega pogodbene obveznosti. Iz nekega drugega poročila istega zaklada je razvidno, da so samo podpisi vključno dosedanje uspehe pri VIII. vojnem posojilu na podlagi vojnoposojilnih zavarovanj presegli znesek 1100 milijonov kron in da je bilo doslej po zakladu za vdove in sirote doprinešenih k skupnemu uspehu avstrijskih vojnih posojil nad 1700 milijonov kron. Uspeh podpisovanja po zakladu se bo še znatno stopnjeval, ker se v smislu pooblastila c. kr. poštno-hranilničnega urada prihlasi iz skupnih nabiranj kakor tudi zavarovanja vojnega posojila še nadalje sprejemajo. Tudi vsak nadaljni podpis in vsako zavarovanje vojnega posojila pri vojaškem zakladu za vdove in sirote zviša s polnim podpisanim oziroma zavarovanim zneskom skupni uspeh vonega posojila. — Natančnejša ustmena in pismena pojasnila o vojnem in vojnoposojilnem zavarovanju dajejo in predloge sprejemajo deželni zavarovalni oddelek za Kranjsko v Ljubljani, Frančevo nabrežje 1, I. nadstr., okrajni zavarovalni oddelki v Črnomlju, Kamniku, Kočevju, Kranju, Krškem, Litiji, Ljubljani (Frančevo nabrežje 1, I. nadstr.), Logatcu, Postojni, Radovljici in Rudolfovem in njih pooblaščenici zastopniki.

Ljubljanske novice.

Ij **Odlikovana** je bila gđ. Vera Gregorič, hči primarija dr. V. Gregoriča v Ljubljani z zlatim križem na traku hrabrostne svetinje za njeno požrtvovalno službovanje kot strežnica v vojaški bolnici.

Ij **Poročilo** se je danes g. Alojzij Michitsch, adjunkt juž. železnice, z gđ. Ano Drogenikovo.

Ij **Vincencijeva konferenca Selo-Moste-Vodmat** ima 14. t. m. sejo ob 8. uri zvečer v Novi šoli v Vodmatu. Vsi gg. delavni člani in članice, članice Elizabetne konference so uljudno vabljeni, da se zanesljivo vdeležijo.

Ij **Umrli** so v Ljubljani: Gudula Jeschenag, častnikova vdova, 91 let. — Marija Kmetič, služkinja, 56 let. — Josip Faturo, dninar, 47 let. — Frančiška Kovačič, hiralca, 46 let. — Matilda Bäcker, elektrotehnikova soproga, 67 let. — Alojzij Lavtar, krojač, 24 let. — Jospina Alexander, vdova davčnega pristava, 72 let. — Rudolf Rajniš, gojenec Marijanišča, 11 let. — Antonija Troha, tov. delavka, 31 let. — Marija Premk, tob. delavka, 40 let. — Marija Semen, soproga magistratnega svetnika, 39 let. — Ivana Česnovar, zasebnica, 74 let. — Janko Samotorčan, železničarjev sin, 12 let. — Friderik Schatzler, sin železniškega poduradnika, 13 mesecev. — Justina Potokar, premogarjeva hči, 5 let. — Marijana Petrič, cerkovnikova hči, 36 let. — Ivan Paternoš, uradnikov sin, 7 mesecev. — Sofija Pintar, hči tovarniškega delavca, 7 let.

Ij **Poročilo z ljubljanske fronte.** Po večdnevni pripravi so včeraj ljubljanski oddelki napravili ofenzivne sunke na razne strani. Glavni sunek se je izvršil v smeri proti severu. Večina čet se je ustavila

na Posavju in se razdelila po raznih gostilnah; glavni stan se je ustalil pri Alešu. Oddelek, kateremu se je posrečilo prodreti čez Domžale tja gori do Krašnje, se je moral vrniti brez plena, ker je kamniški prehranjevalni inšpektor Rojko dan poprej po vseh mlinih pobral žito in ga na vozovih odpeljal. Vsi oddelki so se vrnili polnoštevno, dasi nekateri z znatno zamudo. — Nekateri stranke poskušajo vedno nanovo z naskoki na deželno vlado, ki naj bi izsilili od nje rešitev zaostalih aktov in drugih nujnih zadev. Ob vztrajnem in junakem odporu nekaterih uradnikov deželne vlade, so se doslej vsi taki poskusi izjalovili. Vrli branilci se zaklepajo v svoje sobe in stranke odhajajo brez uspeha ter z veliko žgubo časa. — Znatna sovražna krdela so sinoči na južnem kolodvoru skušala izsiliti vozne listke za gorenjski vlak. V boj jih, ki so se nato razvili, se je zlasti odlikoval službojuči policijski stražnik s svojim ofenzivnim nastopom, kateremu se je posrečilo vreči naskakujoča krdela v njihove prejšnje postojanke. Izborno razpoloženje ofenzivnega stražnika označuje dejstvo, da je sredi najljutejšega boja imel dovolj poguma za klice: »Proklete barabe!« — »Verfluchtes Ksindel!« — V soboto zvečer je podvzel sovražnik posebno drzen poskus nedovoljene propagande. Na dveh s slovenskimi barvami okrašenih vozeh je peljal visoko naloženo balo, skušajoč s tem našim ljubljanskim samskim četam vzbuditi razpoloženje za možitev. Ni nam treba še posebej omenjati, da se bo ta smešni poskus propagande spričlo splošno občutnega pomanjkanja ženinov temeljito izjalovil. — Posrečilo se nam je odkriti slučaj posebno drzne špionaže. V nekem hotelu je družba gospodov ves večer govorila nemški, hoteč s tem vzbuditi vtis posebne odličnosti in državne zvestobe. Ko smo zadevo natančneje preiskali, smo zanesljivo dognali, da so vsi dotični čistokrvni jugoslovanski veleizdajalci. — Da nas oslabi, se je sovražnik poslužil sredstva, ki je vse obsodbe vredno. Po ljubljanski fronti sistematično razširja špansko bolezen. Upravičeno se domneva, da jo je spustil z aeroplanov pri svojem zadnjem poletu na Dunaj; a skrbi in vneti delavnosti deželne odbora kranjskega se bo brezdvomno posrečilo, da v bodoče take napade na brezbrambno prebivalstvo prepreči.

Ij **Revizija strank**, ki prejema izkaznice za živila. Ker se je izselilo iz Ljubljane precejšnje število strank in dijakov, ne da bi jih stranke ali hišni gospodarji odglasili, se bo vršila v kratkem revizija vseh strank, ki so vpisane pri krušnih komisijah. Razen tega se bodo izdale hišnemu gospodarju nove legitimacije za vse stranke, ki stanujejo v hiši. Gg. hišni gospodarji se opozarjajo na tozadevni razglas, ki se objavi v kratkem v tukajšnjih dnevnikih.

Prosveta.

pr **Pravoslavje.** Spisal dr. F. Grivec. Cena 3 K. — Eno najlepših poglavij je ono o ruski cerkvi. Treba ga je brati in uživati. Tu spoznamo naravo ruske duše ter vso veliko tragiko, v katero je po pravoslavju zašla. Kako lepa je karakteristika srbske cerkve in srbskega naroda. Dr. Srebrnič.

pr **Muzej Nikole Zrinjskega.** V Sigetu so ustanovili Mažari društvo, ki naj postavi spomenik hrvatskemu junaku Nikoli Zrinskiemu, uredi muzej slik, orožja in drugih predmetov, ki so bili v zvezi z Nikolajem Zrinjskim in njegovimi sigetskimi junaki; razen tega bodo obnovili tudi sigetsko trdnjavo.

Gospodarske novice.

g **Za obiskovalce semnja v Lipskem.** Železniško ministrstvo dovoljuje obiskovalcem semnja v Lipskem (Leipziger Messe) na avstrijskih progah 50 odstotno znižanje, če imajo zelene izkaznice sejmskega urada. Za znižanje na nemških progah je te izkaznice poslal sejmski urad (Messamt) vsem, ki so pravočasno prijavili obisk semnja. Kdor nima zelene izkaznice, si jo mora, kolikor še dopušča čas, preskrbeti neposredno pri sejmskem uradu v Lipskem.

Aprovizacija.

a **Prodaja kumar.** Mestna aprovizacija bo prodajala jutri, v torek, zjutraj na stojnici za Mahrovo hišo kumare po 80 v. kilogram. Kupi lahko vsak.

a **Prodaja praških klobas** po znižani ceni. Mestna aprovizacija bo prodajala klobase v torek, dne 13. t. m. popoldne v vojni prodajalni v Gosposki ulici strankam z zeleno izkaznico B od št. 801 do 900. Vsaka oseba dobi 1 četrt kilograma, kilogram stane 6 kron.

a **Razdelitev krompirja** v občini Moste se vrši v torek, dne 13. avgusta in sicer od 8. do 12. ure št. 1 do 600, od 2. do 4. ure

št. 701 do 1000. Vsaka stranka naj se zglaši s številko. Pridejo naj pravočasno, ker se na zamudnike ne bo oziralo. Vsaka oseba prejme 5 kg. 1 kg stane 1 K. Razdelitev se vrši iz skladišča pri Mauserju. Izključeni so železničarji in vsi tisti, ki so sadili krompir.

a Mast za III. in IV. uradniško skupino. Stranke III. in IV. uradniške skupine prejmejo mast v torek, dne 13. t. m., dopoldne pri Mühleisnu na Dunajski cesti. Določeni je ta-le red: III. uradniška skupina: od 8. do pol 9. št. 1 do 60, od pol 9. do 9. št. 61 do 120, od 9. do pol 10. št. 121 do konca. — IV. uradniška skupina

od pol 10. do 10. št. 1 do 50, od 10. do pol 11. št. 51 do 120, od pol 11. do 11. št. 121 do konca. Mast dobe vsi pripadniki teh skupin. Stranka dobi za vsako osebo 20 dkg masti, kilogram stane 25 K. Izkazati se je pri nakupu masti z rumeno izkaznico za mast (odreže se kupon za mesec avgust). Nastavljenci južne železnice morajo prinesiti nakupno knjižico in nastavljenci državne železnice svojo železniško legitimacijo. Brez teh nakazil ne dobi nihče masti.

a Mast za I. in II. uradniško skupino. Stranke I. in II. uradniške skupine prejmejo mast v torek, dne 13. t. m., popoldne pri Mühleisnu na Dunajski cesti. Določeni je ta-le red: I. uradniška skupina od 1. do pol 2. št. 1 do 70, od pol 2. do 2. št. 71 do 140, od 2. do pol 3. št. 141 do 210, od pol 3. do 3. št. 211 do 280, od 3. do pol 4. št. 281 do 350, od pol 4. do 4. št. 351 do 420, od 4. do pol 5. št. 421 do konca. — II. uradniška skupina: od pol 5. do 5. št. 1 do 90, od 5. do pol 6. št. 91 do konca. Mast dobe vsi pripadniki teh dveh skupin. Stranka dobi za vsako osebo 20 dekagramov masti, kilogram stane 20 K. Pri nakupu masti se je izkazati z rumeno izkaznico za mast (odreže se kupon za mesec avgust). Nastavljenci južne železnice

morajo prinesiti s seboj nakupno knjižico in nastavljenci državne železnice svojo železniško legitimacijo. Brez teh nakazil ne dobi nihče masti.

Zgubljeno - najdeno.

Zgubilo se je v Društvenem domu na Črnučah pri Krekovi slavnosti par uharov, pas, broška, vse za k narodni noši. Prosi se, naj pošten najditelj takoj naznani ali pa vrne na upravo tega lista proti nagradi.

Najdena je bila v soboto zvečer pred mestnim magistratom denarnica z manjšo vsoto denarja, katero dobi izgubljenec nazaj v mestni stražnici.

KDO VE.

tje se nahaja sedaj korporal **IVAN MOFERDIN** iz Krinje v Istri, ki je bil ujet v Kromi, Orlovskaja gubernija v Rusiji. Zadnjič se je oglasil 11. nov. 1917. Podatke žveležno sprejema Anton Molerdin v Krinji pri Pazinu (Istra), ki povrne tudi vse stroške. 2779

Goriški centralni odbor, Dunaj I, Bankgasse 2, išče popolnoma izurjeno steno-graflinjo in strojevisko za slovenski in nemški jezik. Služba je zelo ugodna. Pojasnila daje in posreduje Deželna zveza za tujski promet v Ljubljani, Dunajska cesta št. 18. 2789

+

Potrji globoke žalosti naznanjanje vsem sorodnikom, prijateljem in znanem pretresujočo vest, da je naša nad vse ljubljena mamica, gospa **Ivana Lukovšek roj. Gregorc**

dne 9. t. m. v 50. letu starosti, po kratki mučni bolezni, previdena s tolažili sv. vere mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb nepozabne pokojnice se bo vršil v nedeljo, 11. t. m. ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti na tukajšnje pokopališče.

Predobro mamico priporočamo v pobožno molitev in blag spomin. Kranj, dne 9. avgusta 1918.

Franc Lukovšek, stolpni urar, soprog.
Ivanka, Just, Franci, Adalbert, otroci. 2813

Ne zametujte denarja!
Ne kvarite oblek
z raznimi vojnimi barvami!

Nudim Vam edino zjamčeno dobro, trpežno in blagu neškodljivo

barvo za obleke

iz najstarejše in največje tovarne za barve. Na stotine priznanih pisem vsakemu na razpolago.

Razpošiljam samo I. vrste v sledečih barvah: črna, modra, temno zelena, rdeča, temno rdeča, vijoličasta, siva, rujava in rumena. — Da se napravi temno modra, se dá polovico črne, polovico modre.

Na zahtevo slovensko navodilo.
100 zavojev 50 kron.
500 zavojev po 45 K za 100 zavojev.
1000 zavojev po 40 K za 100 zavojev.

Poštnine prosto pošilja 2757
Rudolf Cotič
Vrhnika.

Vsako množino rabljenih, dobro ohranjenih, rabljivih 2753

sodov
v velikosti od 60 do 700 litrov KUPI ANICA TRAU, LJUBLJANA, BLEIWEISOVA CESTA 20.

Razpisuje se mesto **knjigovodje in korespondenta**
Pismene ponudbe na naslov: »Živnorej-ska zveza«, Homec, p. Radomlje. 2735

Naprodaj je
24 oravov zaraščene **gozda**
z bukvami, nekaj tudi smereč in hrastov. Drv se lahko takoj poseka za 1000 sež-njev. — Dalje prodam več

konjske oprave
ta težko vožnjo in en landaver. Prodaj tudi en vagon **orehovit plohov**

Kupim pa rabljene **šivalne stroje**
LOVRO REBOLJ, KRANJ.

Izdaia konzorcij »Slovenca«.

Služba
cerkvenika in organista
v Dolenjem Logatcu je razpisana. Nastop 1. septembra 1918. 2571

Mini za drobljenje
Konsl. Páňly, Praha, III.
Havličkovo nam. 32. 2685

Več
vagonov
živega apna
ima naprodaj 2631
VALENTIN URBANČIČ, Ljubljana.
:: Oddajajo se samo celj vagoni! ::

Gozdar
s 4-6 delavci se išče za Koroško. Akor-dno delo, lep gozd v bližini večjega kraja ob železnici. Z moko in mastjo jih pre-skrbi podjetništvo. — Vprašanja na upra-vo »Slovenca« pod št. 2625.

IŠČE SE 2792
stanovanje in hrana
za eno ali dve **PETNAJSTLETNI** UČENIK. — Prispeva se deloma tudi v naturalijah. Ponudbe naj se blagovolijo nasloviti pod: Ljubljana, poštni predal 165.

RAVNATELJSTVO VELEPOSESTVA RASINJA blizu Koprivnice na Hrvaškem išče dve deklici za kuhinjo in starejšo 2788
gospodarico za graščino
Od deklic mora biti ena porabna za finejša kuhinjska dela. Mesečna plača 35 K s celo oskrbo. Nastop službe čimprej. Podrobna pojasnila daje ravnateljstvo veleposestva.

Štiri prašičke
po šest tednov stare, zamenjam za BREJO KRAVO. Lesce št. 50 (Gorenjsko). 2795

KUPI ali ZAMENJA SE za živila dobro ohranjen **pisalni stroj** znamka »Remington«, »Adler« ali »Underwood«. — Ponudbe na naslov: IVAN NOVAK, št. Vid, p. Lukovica. 2777

Dua
tapetniška vajenca
se sprejmeta pri tvrdki L. L. NAGLAS v LJUBLJANI.

Za tri odrasle otroke iščem **vzgojiteljico**
ki je tudi pripravljena opravljati lahka hišna dela. Plača po dogovoru. Nastop 1. septembra. — SPREJME SE

kuharica
ki je samostojna in ki opravlja vsa hišna dela. Plača po dogovoru. Nastop takoj ali pozneje. — Naslov: 2672
V. SCAGNETTI, stavbenik, Ljubljana, Šelenburgova ulica 6, I. nad.

Kupi se dobro ohranjen **harmonij**
vsake vrste. Ponudbe na upravnitvo Slovenca pod št. 2780.

Na prodaj imam večjo množino belega sortiranega

vina
Ponudbe pod naslovom »vino 2825« na upravo »Slovenca«.

KUPIM oziroma **DAM ŽIVILA** za **šivalni stroj** in **moško kolo**
Naslov pove upravnitvo »SLOVENCA« pod št. 2815.

Umetniške razglednice

v veliki izbiri (trgovci dobe popust)

trgovske knjige, stročnice

(Zigarettenhülsen) i. t. d., priporoča

Rina Cadež, Ljubljana

trgovina s papirjem in galanterijo

Kolodvorska ulica šte. 35 (poleg go

stilne »pri Tišlerju«).

Istotam se kupijo

stalaže in omare

za trgovino.

Pozor!
Karamele, mente, bon-bone v dozah, fondant-kocke, mentol, monza, bonbone kolumbija in drugo priporoča na debelo

G. DARBO,
LJUBLJANA, Mestni trg šte. 13.
Istotam se dobijo prazni zaboji.

Prodaj ali zamenjam za moko novo

želez. uradniško uniformo

iz finega sukna, porabno za vsako civil-no obleko, obstoječo iz: suknje, uniform-suknjiča, telovnika in hlače. — Naslov pove upravnitvo »Slovenca« pod št. »Uniforma 2765«.

Priporočamo trdko

Jos. Petelinc v Ljubljani

Tovarniška zaloga živalnih strojev, njih posameznih delov, igel in olja ter potrebnih za šivilje in drugega galan-terijskega blaga.

Šivalni stroji raznih sistemov in oprem na razpolago, še garantirano staro blago.

Sv. Petra nasip št. 7, blizu frančiškansk-kega mostu levo ob vodi, tretja hiša.

Sprejme se hlapec

ki je več pri konjih in poljskem delu Sprejme se event. tudi oženjen z malo družino, ki se mu da tudi stanovanje.

IVAN OGRIN, Ljubljana,
Grubarjevo nabrežje šte. 8.

GARJE

srbečico, hraste, lišaje, uniči pri člo-veku in živini mazilo zoper srbečico. Brez duha in ne maže perilo. 1 lonček za eno osebo 4 K. Po pošti 5 K pošt-nine prosto. — Prodaja in razpošilja lekarna Trnkóczy v Ljubljani, zraven rotovža. 1212

100.000 I hvalenih odjemalcev potrdilo, da uničuje korenin »Riabalam« v trah dneh brez bole-čin odpravi kurja osea, bradavice, trdo kožo. Uspeh izjemen! Cena 3 K, 3 lončki 7 K, 6 lončkov 10 K.

Posip, prašek »Ila« odstranja naglo pot na rokah in nogah. Cena 2-50, 3 lonč-ke 6 K. Krema »Grea« omehča razpokane roke. Cena 5 K, 3 lončki 12 K.

Zobobol odstranja »Fidea« najtrdov. revmatiz. bolečine, ko je že vse odrleklo, in pri nlih zobeh. Če ni uspeha, denar nazaj. Cena 3 K, 5 piščic 7 K, 6 piščic 10 K. Nikak, ostan. zobovja, ne ne prijet. dinn! Srečno bole. zobe da »Xris«, zobna lekocina. Takoj, uspeh. Cena 3 K, 5 stekl, 7 K. **KEMENY, Kaschau (Kassa) i. poštni predal 12-0-30, Ogrsko.** 1150

Kupim **ročni stroj** za

drobljenje lubia

v dobrem stanju. — Ponudbe pod na-slovom »Stroj za lubje 2762« na upravo »Slovenca«.

Okrožni zdravnik v Kamniku

dr. Jul. Dereani

je na dopustu do 27. avg. t. i.

PRODA SE pet let star, lep močan

KONJ

Poizve se pri **FRANC KUNAVER**, Dol-nice 1, p. št. Vid nad Ljubljano. 2814

Kupci,

ki žele posredovalca pri nakupu hiš ali zemljišč

— V GORICI, —

naj se blagovolijo obrniti na naslov: g. Štefan Loversič, posredovalec,

Gorica, Via Sabotino šte. 27.

Vodi se točno in zadovoljivo posredo-vanje. 2782

KRAJEVNA OBČINA DEKANI,
dne 6. avgusta 1918.

Zidarje
in **težake**
za betonsko stavbo sprejme proti do-bremu plačilu
TOVARNA POLLAK V KRANJU.

DOBER
jabolčni most
prodaja v večji množini tvrdka
A. KUŠLAN, LJUBLJANA,
Karlovska cesta šte. 15.

Suhe gobe
in **ogrsko rdečo papriko**
dobavlja slovenska tvrdka
ANTON Z. FINŽGAR, VARAŽDIN
(Hrvaško).

Občinska uprava v Dekanih, Istra, sprej-me takoj v službo
pomožno pisarniško
moško moč
s plačo po dogovoru. — Zahteva se:
1. Avstrijsko državljanstvo.
2. Starost nad 18 let.
3. Znanje slovenskega in drugega deželnege jezika.
4. Znanje knjigovodstva in strojepisja
5. Dokaz o dovršenih študijah in do-seďanjem zaposlenju.
6. Zdrava telesna sestava.
Opremljene prošnje je vpslati do 25. av-gusta upravitelju Rudolfu Kregau v Ko-pru, Istra.

Naletčaj.
Občinska uprava v Dekanih, Istra, sprej-me takoj v službo

V NAJEM SE ODDA
lepo posestvo
na Dolenjskem, v zelo rodovitnem kraju, pod zelo ugodnimi okoliščinami. Odda se za več let z eventualno predpravico do nakupa v poznejšem času. Obenem se želi v zamenjavo vzeti v najem ali malo posestvo, ali vsaj hišica z vrtom, ali stanovanje na deželi (če ni drugače, tudi v mestu), najraje na deželi — na južnem Štajerskem ali v bližini Ljubljane. Naslov pove upravnitvo »SLOVENCA« pod št. 2816.

Dne 18. avgusta 1918 popoldne ob 4 uri se bode dala v najem
občinska hiša
(stara šola) v Mošnjah dražbenim potom za dobo 3 let. Hiša stoji tik farne cerkve, ima 3 stanov. sobe, kuhinjo, shrambo, klet in eno veliko sobo za prodajalno, kjer se že veliko let izvršuje dobro idoča trgo-vina z mešanim blagom. Poleg hiše je drvarnica in velik vrt za zelenjavo. In-teresi se vabijo. Natančni pogoji se dobé pri županstvu Mošnje, okr. Radov-ljica. 2811

Trgovski pomočnik
IŠČE SLUŽBE v kaki večji manufakturni trgovini. Najraje v Ljubljani. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod št. »Trgovski sotrudnik 24«. 2783

Modistka
se sprejme v trajno delo. — MODNI SALON ROZI FABČIČ, LJUBLJANA, Rimska cesta št. 6. 2805

delavcev in delavk
sprejme **KOLINSKA TOVARNA** KAVNIH PRIMESI v Ljubljani.

KUPIM
hišo
v mestu ali v okolici. — Ponudbe na upravo lista pod št. »HIŠA« 2817.

KUPIM
posestvo
v novomeški okolici. Cenj. ponudbe se prosi na upravo lista pod št. J. V. 2818.

IZGUBILA STA SE
dva fanta
vstarosti 7 in 14 let. — Kdor kaj vé o njih, naj sporoči njihovi materi v Vevčah šte. 23 pri Devici Mariji v Polju pri Ljubljani. 2796

SPREJME SE TAKOJ
MLINAR
kateri tudi vodi obenem električno luč, pri FLORIJANU GAJSKU v LOKI PRI ŽUSMU. — Starejši imajo prednost. — Plača po dogovoru. 2785

Razglas.
II. redna skupščina
»Zveze jugoslovanskih hranilnice« se vrši
25. avgusta 1918, ob 3. uri popoldne v posvetovalnici »Mestne hranilnice ljubljanske«, Prešernova ulica št. 3, s sledečim redom:
1. Poročilo o dosedanjem delovanju zveze.
2. Poročilo o računih prešlih let in o pro-računu za prihodnje leto.
3. Volitev odbora, namestnikov in dveh pregledovalcev računov.
4. Raznotherosti. 2810

ZA ODBOR »ZVEZE«:
Predsednik Ubald pl. Trnkóczy.

Katoliška tiskarna v Ljubljani.

Odgovorni urednik: Josip Gostičar, državni in deželni poslanec v Ljubljani.